

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Кафедра слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького

Затверджено

На засіданні кафедри слов'янської
філології імені професора Іларіона
Свенціцького
філологічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.)

Завідувач кафедри

(доц. Сорока О. Б.)

Силабус з навчальної дисципліни
«Історія основної слов'янської літератури (чеської)»,
що викладається в межах ОПП (ОПН)
«Чеська мова та література»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.03 слов'янські
мови та літератури (переклад включно)

Львів 2023 р.

**Силабус курсу «Історія основної слов'янської літератури (чеської)»
2023/2024 навчальних років**

Назва курсу	Історія основної слов'янської (чеської) літератури
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет ім. Івана Франка м. Львів, вул. Університетська, 1.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філологічний факультет Кафедра слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 03 Гуманітарні науки. Спеціальність 035 Філологія. Спеціалізація 035.03 слов'янські мови та літератури (переклад включно)
Викладачі курсу	доц. Моторний, О.А.,
Контактна інформація викладачів	oleksandr.motorny@lnu.edu
Консультації по курсу відбуваються	П'ятниця (11.50)
Сторінка курсу	http://philology.lnu.edu.ua/course/istoriya-cheskoji-literatury
Інформація про курс	Курс «Історія чеської літератури» разом з курсом «Чеська мова» є базовими нормативними курсами для підготовки фахівців-богемістів.
Коротка анотація курсу	Курс «Історія чеської літератури», поряд із нормативними курсами з чеської мови, є одним з опорних при підготовці фахівців-славістів, що спеціалізуються у галузі богемістики. Його завданням є глибоке ознайомлення студентів з історією красномовства чеського народу, з тенденціями та особливостями його розвитку. Ця навчальна дисципліна покликана розширити літературознавчі та культурологічні обрії студентів, ознайомити їх з історико-культурними процесами у чеській літературі, з творчістю її видатних представників. Студенти одержують не лише історико-літературні відомості, а й знайомляться також з поезією видатних чеських письменників, вдосконалюють свої навички літературознавчого аналізу. Даний курс дає студентам можливість усвідомити специфіку розвитку чеської літератури, застосувати навички компаративного літературознавчого аналізу, навчитися оперувати сучасною термінологією.
Мета та цілі курсу	Навчити студентів основним фактам і тенденціям розвитку чеської літератури середини ХХ – початку ХХІ ст.; познайомити студентів із персоналіями найвидатніших чеських белетристів та поетів цього періоду; розглянути ключові твори чеської літератури середини ХХ – початку ХХІ ст.
Література для вивчення дисципліни	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dějiny české literatury. Díl I-III. Praha, 1959 – 1961. 2. Lexikon české literatury. Praha, 1985 – 2008. 3. Panorama české literatury. – Olomouc, 1994. 4. Slovník českých spisovatelů. – Praha, 1964. 5. Чеська поезія. – Київ, 1964. 6. Tisíc let české poezie. Díl I-III. – Praha, 1974. 7. Львівська богемістика (програма, методичні рекомендації, бібліографія). – Львів, 2006
	Інформаційні ресурси

	<p>1. Čitanka [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://texty.citanka.cz/</p> <p>2. Edice E [Електронний ресурс] / Ústav pro českou literaturu. – Режим доступу: http://www.ucl.cas.cz/edicee/</p> <p>3. Filosofický ústav AV ČR [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.flu.cas.cz/Com/stcl/</p> <p>4. Literární Doupě [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ld.johanesville.net</p> <p>5. Svět literatury [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://svet-literatury.wz.cz</p>
Тривалість курсу	Два семестри (7, 8)
Обсяг курсу	Загальний обсяг – 60 год, з них – 24 лекційні, 24 практичні, 12 годин самостійної роботи. Кількість кредитів ЄКТС – 2.
Очікувані результати навчання	<p>У результаті вивчення даного курсу студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - факти і тенденції історії розвитку чеської літератури кінця ХХ – початку ХХІ ст.; - знати історію чеської літератури, аналізувати й інтерпретувати літературні твори, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності; - розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв’язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів; - знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію чеської і літератури і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності; - знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності; <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналізувати художні твори, літературні явища, вписувати їх у відповідний контекст; - застосовувати філологічні знання для розв’язання професійних завдань; - окреслювати основні проблеми дисциплін, що визначають конкретну філологічну галузь, пояснювати їх взаємозв’язок у цілісній системі знань; - здійснювати літературознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів; - організовувати процес свого навчання й самоосвіти; - використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності. - ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати;

- мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах;

мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

Загальні компетентності:

ЗК 4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

ЗК 15. Здатність цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність.

Фахові компетентності:

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку чеської літератури від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів словацької мови, інтерпретації та перекладу тексту.

ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

	<p>ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.</p> <p>ФК 13. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про загальні властивості літератури як мистецтва слова, про закони побудови художнього твору, особливості письменницької праці, літературні стилі, наукові методи і школи в літературознавстві.</p> <p>Програмні результати навчання:</p> <p>ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.</p> <p>ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.</p> <p>ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.</p> <p>ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.</p> <p>ПРН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію словацької мови і літератури і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.</p> <p>ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.</p> <p>ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.</p> <p>ПРН 18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.</p> <p>ПРН 19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології. ПРН 20. Окреслювати основні проблеми дисциплін, що визначають конкретну філологічну галузь, пояснювати їх взаємозв'язок у цілісній системі знань.</p>
Ключові слова	чеська література, Чехословаччина, Чехія, епоха нормалізації, Оксамитова революція, чесько-українські літературні та культурні зв'язки, проза, поезія, літературний напрям, ідейно-тематичні аспекти, драма абсурду, нарація, постмодернізм
Формат курсу	Очний
Теми	*СХЕМА КУРСУ

Підсумковий контроль, форма	Іспит (8 семестр)
Пререквізити	Вступ до літературознавства, Історія основної слов'янської (чеської) літератури (3 курс), Основна слов'янська (чеська) мова, Вступ до слов'янської філології
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Пояснення, бесіда, демонстрація, практична робота, проблемний виклад, інформаційно-ілюстративний метод, частково-пошуковий метод.
Необхідне обладнання	медіапроектор, дошка
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за такою системою:</p> <p><u>у 7-ому семестрі:</u> усне опитування за темами лекційних та практичних занять – 25 балів (від 1 до 5 балів за кожну тему); письмове опитування у тестовій формі, що стосується усіх лекційних тем, а також тем, винесених для самостійного опрацювання студентами – 50 балів (від 1 до 10 балів за кожну окрему тему); реферати та письмові роботи – 25 балів (по 5 балів за кожну роботу).</p> <p><u>у 8-ому семестрі:</u> усне опитування за темами лекційних та практичних занять – від 1 до 3 балів (у першому змістовому модулі), від 1 до 5 балів (у другому змістовому модулі); письмове опитування у тестовій формі, що стосується усіх лекційних тем, а також тем, винесених для самостійного опрацювання студентами від 1 до 9 балів за 1-ий змістовий модуль, від 1 до 12 балів за 2-ий змістовий модуль; екзамен (письмове опитування у тестовій або усній формі, що стосується тем, висвітлених під час лекційних занять, передбачених змістовими модулями № 1–2) – 50 балів.</p>
Питання до іспиту	<ol style="list-style-type: none"> 1. Fašistická okupace a její důsledky pro českou kulturu. Antifašistická problematika v literatuře. 2. Literární proces 1945-1948. 3. Česká literatura v období 1948-konec 50. let. Vojenská témata. Sociální problematika. Oficiální i neoficiální literatura. Migrační literatura. 4. Období 60. let a liberalizace literárního procesu v Česku. 5. Období „normalizace“ v české literatuře. 6. Žánry české literatury druhé poloviny dvacátého století. Historická literatura, psychologická a memoárová próza. 7. Česká poezie druhé poloviny dvacátého století. 8. Česká literatura konce 80. a počátku 90. let: hlavní problémy vývoje (stav nakladatelství, motivace spisovatelů, problém komercializace literatury, měnící se literární vkus čtenáře, literární život, literární ceny, literární periodika). Český underground 9. Žánrový rys české prózy na konci dvacátého století, díla Ludvika Vaculíka, Václava Kagudy, Jachyma Topola, Pavla Bryče, Jana Vranka, Jana Balabana, Michala Wieveghe, Evy Kanturkové, Kateřiny Tučkové a dalších. 10. Česká beletrie a její současný stav. Pokus o spojení beletrie a intelektuální literatury. Díla Miloše Urbana

	<p>11. Exotická témata v české próze. Díla Jaroslava Rudiše, Petry Gulové</p> <p>12. Prvky postmodernismu v české literatuře, práce Jiřího Kratochvíla, Michala Aivaza.</p> <p>13. Česká poezie na přelomu XX-XXI století: problémy a ideologický obsah. Kreativní cesta zástupců různých škol: Ivan Vernish, Peter Grushka, Milan Dezhinsky, Martin Shtor, Robert Faikus, Radek Malý, Bogdan Troyak, Peter Borkovets, Tomáš Reichl, Petr Maděra, Pavel Petr, Bozhena Spravcova, Peter Motyl, Viola Fischerová atd . Pohledy literárních kritiků na současnou českou poezii.</p>
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тиж. /дата год./	Тема, план, короткі тези	Форма діяльнос- ті (заняття)	Література	Завдання, години	Терм ін вико нанн я
Модуль 1					
1 т. 2 год.	Literární proces po druhé světové valce	лекція	Panorama české literatury. Olomouc, 1994; Lexikon české literatury. Praha, 1985 – 2008	Hlavní tendence českého literárního procesu 1945–1956.2 год	Упро довж семе стру
2т. 2 год.	Vítězslav Nezval a F. Hálas: srovnávací analýza	пр.	Panorama české literatury. Olomouc, 1994; Lexikon české literatury. Praha, 1985 – 2008		
3 т. 2 год.	Základní tendence tvorby spisovatelů (F. Halas, K. Biebl, J. Seifert, V. Nezval, M. Pujmanová, V. Řezač, F. Kubka Géza Včelička, Turek Svatopluk a jiné).	лекція	Panorama české literatury. Olomouc, 1994; Lexikon české literatury. Praha, 1985 – 2008	Problémy básnických děl Jaroslava Seiferta, Vítězslava Nezvala, Vilema Závady.2 год.	Упро довж семе стру
4 т. 2 год.	Meditativní lyrika K. Biebla	пр.	Panorama české literatury. Olomouc, 1994; Lexikon české literatury. Praha, 1985 – 2008		
5 т. 2 год.	Ukrajinsko-České literární styky 1945-1960 let	лекція	Panorama české literatury. Olomouc, 1994; Lexikon české literatury. Praha, 1985 – 2008	Překlady poválečných děl českých básníků do ukrajinštiny.2 год.	Упро довж семе стру
Модуль 2					
6 т. 2 год.	Ukrajinsko-České literární styky 1945-1960 let	пр.	Panorama české literatury. Olomouc, 1994; Lexikon české literatury. Praha, 1985 – 2008		
7 т. 2 год.	Rozvoj české literatury v období 1956–1968.: základní tendence (V. Holan, F. Hrubín, V. Závada, B. Říha, J. Toman).	лекція	Panorama české literatury. Olomouc, 1994; Lexikon české literatury. Praha, 1985 – 2008	Epický román v české poválečné literatuře (Marie Puimanová, Václav Řezač, Josef Toman).2 год	Упро довж семе стру
8 т. 2 год.	V. Holan a F. Hrubín: filozofická poezie	пр.	Panorama české literatury. Olomouc, 1994; Lexikon české literatury. Praha, 1985 – 2008		

9 т. 2 год.	Ukrajinsko-České literární styky 1956–1968 pp.	лекція	Panorama české literatury. Olomouc, 1994; Lexikon české literatury. Praha, 1985 – 2008	Sociální próza G. Včeličky a T. Svatopluka 2 год	Упро довж семе стру
10 т. 2 год.	Ukrajinsko-České literární styky 1956–1968 pp.	пр.	Panorama české literatury. Olomouc, 1994; Lexikon české literatury. Praha, 1985 – 2008		
Модуль 3					
24 т. 2 год.	Особливості літературного процесу в Чехословаччині 1960-1980-их pp.: основні тенденції та напрями.	лекція	Panorama české literatury. Olomouc, 1994; Lexikon české literatury. Praha, 1985 – 2008	Česká literatura 60.-80. let dvacátého století. v evropském kontextu. 1 год	Упро довж семе стру
25 т. 2 год.	Dílo J. Škvoreckého. Román «Zbabělci»: tematické a ideové aspekty díla	пр.	Panorama české literatury. Olomouc, 1994; Lexikon české literatury. Praha, 1985 – 2008		
26 т. 2 год.	Fašistická okupace Česká a její zobrazení v dílech J. Otčenáška aj. Škvoreckého	лекція	Panorama české literatury. Olomouc, 1994; Lexikon české literatury. Praha, 1985 – 2008		
27 т. 2 год.	J. Otčenášek a jeho román Romeo, Julie a tma. Problematika románu	пр.	Panorama české literatury. Olomouc, 1994; Lexikon české literatury. Praha, 1985 – 2008		
28 т. 2 год.	Drama absurdity. Dílo P. Kohouta a V. Havla	лекція	Panorama české literatury. Olomouc, 1994; Lexikon české literatury. Praha, 1985 – 2008		
29 т. 2 год.	Dílo P. Kohouta a V. Havla: Srovnávací aspekt	пр.	Panorama české literatury. Olomouc, 1994; Lexikon české literatury. Praha, 1985 – 2008		
Модуль 4					
30 т. 2 год	Rozvoj české literatury po Sametové revoluci	лекція	Panorama české literatury. Olomouc, 1994; Lexikon české literatury. Praha, 1985 – 2008	Proniknutí nejnovějších proudů do české literatury v období po Sametové revoluci (1989).v 1 год	Упро довж семе стру
31 т. 2 год	Román M. Viewegha «Báječná leta pod psa», autobiografický prvek románu	пр.	Panorama české literatury. Olomouc, 1994; Lexikon české literatury. Praha, 1985 – 2008		
32 т. 2 год.	Dílo M. Viewegha	лекція	Panorama české literatury. Olomouc, 1994; Lexikon české literatury. Praha, 1985 – 2008		
33 т. 2 год.	Obraz města v dílech D. Hordové, M. Ajvaza, M. Urbana	пр.	Panorama české literatury. Olomouc, 1994; Lexikon české literatury. Praha, 1985 – 2008		
34 т., 2 год.	Česká literatura začátku 90 let: D. Hordová, M. Ajvaz, M. Urban	лекція	Panorama české literatury. Olomouc, 1994; Lexikon české literatury. Praha, 1985 – 2008		
35 т., 2 год.	Postmodernismus J. Kratochvila	пр.	Panorama české literatury. Olomouc, 1994; Lexikon české literatury. Praha, 1985 – 2008		
36 т., 2 год.	J. Kratochvil a I. Wernisch v kontextu postmodernismu		Panorama české literatury. Olomouc, 1994; Lexikon české literatury. Praha, 1985 – 2008		
37 т., 2 год	Poezie I. Wernische		Panorama české literatury. Olomouc, 1994; Lexikon české literatury. Praha, 1985 – 2008		